

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 723/2020
18.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Невенка Савић, адвокат из ..., против тужених ВВ, ГГ и мал. ДД из ..., чији је законски заступник мајка ГГ из ..., ЂЂ из ..., чији је заједнички пуномоћник Светлана Петровић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужених која је изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3214/19 од 13.09.2019. године, у седници већа која је одржана дана 18.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3214/19 од 13.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П 306/19 од 23.04.2019. године, која је исправљена решењем Основног суда у Шапцу П 306/19 од 09.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се утврди да тужени и са њима повезана лица, немају право проласка преко катастарске парцеле ... уписане у ЛН ... КО ..., ради доласка у смеру ка и из улице ... до катастарске парцеле ... уписане у ЛН ... КО ..., чији су сукорисници тужени, која целом својом ширином излази на улицу ... у ..., а на којој се налазе објекти ... и ... које користе тужени и да им се забрани свако даље коришћење катастарске парцеле ..., сувласништво тужилаца, у року од 8 дана од пријема писменог отправка пресуде под претњом принудног извршења, као неоснован. Ставом другим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3214/19 од 13.09.2019. године, ставом првим изреке, жалба тужених је одбијена, а жалба тужилаца усвојена, па је пресуда Основног суда у Шапцу П 306/19 од 23.04.2019. године, исправљена решењем Основног суда у Шапцу П 306/19 од 09.05.2019. године преиначена тако што је усвојен тужбени захтев, па је утврђено да тужени као и са њима повезана лица немају право проласка преко катастарске парцеле ... уписане у ЛН ... КО ..., ради доласка у смеру ка и из улице ... до катастарске парцеле број ... уписане у ЛН ... КО ..., чији су сукорисници тужени, која целом својом ширином излази на улицу ... у ..., на којој се налазе објекти ... и ... које тужени користе, па им је забрањено свако даље коришћење

катастарске парцеле ..., сувласништво тужилаца, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде под претњом принудног извршења, па су обавезани тужени да тужиоцима солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 171.200,00 динара у року од 15 дана. Ставом другим изреке обавезани су тужени да тужиоцима накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 15.800,00 динара, а ставом трећим изреке одбијен је захтев тужени за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и погрешне примене материјалног права, позивајући се и на одредбу члана 403. ЗПП.

Тужиоци су дали одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 408. ЗПП, („Службени гласник РС“, број 72/11 са изменама и допунама), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Указивање на повреду поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није релевантно, јер се због те повреде ревизија не може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су сувласници са уделима од по $\frac{1}{2}$ на непокретностима уписаним у ЛН ... КО ... и то катастарске парцеле ... и породичне стамбене зграде означене у Б листу, саграђене на катастарској парцели ... у улици ... број ... у Сукорисници суседне катастарке парцеле ..., која припада улици ..., уписане у ЛН ... КО ..., са уделима од по $\frac{1}{2}$ су су ЕЕ и првотужени ВВ. ЕЕ је књижни власник породичне стамбене зграде означене као објекат ..., а првотужени ВВ је ванкњижни власник породичне стамбене зграде означене као објекат 2 и помоћне зграде означене као објекат ..., све саграђено на катастарској парцели Тужени ВВ је право својине на породичној стамбеној згради у улици ... број ..., површине 137 м², означен као објекат ... и помоћног објекта означеног као ..., стекао на основу Уговора о купопродаји који је закључио са својим правним претходником, ЖЖ, дана 25.09.2012. године и Уговора од 30.03.2015. године којим је допуњен члан 1. напред наведеног уговора. ЗЗ је са својим правним претходницима, ИИ и ЈЈ, закључењем Уговора о куповини и продаји од 31.10.1988. године, стекла право својине на породичној стамбеној згради која се налази на катастарској парцели .../... КО ... у улици ... број ..., са правом трајног коришћења наведено катастарске парцеле, а ИИ и ЈЈ су право својине на породичној стамбеној згради и право коришћења катастарске парцеле .../... стекли Уговором о купопродаји од 28.01.1972. године са претходним власницима, КК и ЛЛ. Катастарска парцела број ... у КО ..., укупне површине 0.06.26 ха у катастру је носила број .../..., укупне површине 0.06.48 ха, а катастарска парцела број ... укупне површине 0.02.62. ха у катастру је носила број .../... и имала је укупну површину од 0.02.70 ха, а обе ове парцеле су настале од старе катастарске парцеле .../... која је имала површину 0.09.18 и која је подељена промером бр. ... из 1980. године. Од седамдесетих година прошлог века, када је постојала јединствена катастарска парцела, сви власници непокретности које су се налазиле на садашњој катастарској парцели .../..., користили су сукорисничку парцелу као излазак на улицу ... и на улицу Вештачењем од стране

судског вештака геодетске струке утврђено је да је катастарска парцела ... подељена на два дела металном оградом на бетонском темељу и то на део до улице ..., површине 0.03.54 ха, коју користи други сувласник ЕЕ и на коме се налази објекат 1, који је од леве међе удаљен 0,40м, а од десне 0,10м. Тужени ВВ до свог дела катастарске парцеле не може да дође кроз своју сувласничку парцелу, јер не може да прође ни са једне стране објекта ЕЕ и улаз кроз пасаж улице ..., преко парцеле тужиоца, једини је улаз за део катастарске парцеле туженог ВВ и његових објеката. Тужиоци нису ометали тужене у проласку преко катастарске парцеле ..., до подношења тужбе у овој парници дана 07.12.2015. године.

На основу овако чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се утврди да тужени и са њима повезана лица немају право проласка преко катастарске парцеле ... уписане у ЛН ... КО ..., ради доласка у смеру ка и из улице ... до катастарске парцеле број ..., уписане у ЛН ... КО ..., те да им се забрани даље коришћење катастарске парцеле ... сувласништво тужилаца, са образложењем да су почев од 1988. године правни претходници тужених користили катастарску парцелу тужилаца ... за пролазак пешке до улице ... и из улице ... до своје парцеле и да су то наставили даље да користе и тужени, након уселења у купљене објекте 2013. године. Пошто је вештачењем утврђено да је то једини пут, те како тужени ВВ са друготуженом ГГ, чији је син и трећетуженим малолетним ДД, који му је брат, као и четвртотуженом, која му је баба, објекте ... и ... користи као дом, то је интерес тужених да на предметним непокретностима наставе да остварују своје право на дом, сагласно одредби члана 8.став1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, као и у смислу Устава Републике Србије, који јемчи мирно уживање својине других имовинских права стечених на основу закона, без обзира што остваривање тог права делимично спречава тужиоце, као власнике суседне парцеле и објеката, да се парцелом служе, те да фактичко ограничавање власничких права тужилаца извире из права трећих особа.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду увајањем тужбеног захтева налазећи да, с обзиром да се парцела тужилаца до 2011. године налазила у режиму друштвене, односно државне својине, на истој се није могло конституисати право службености пролаза до 1996. године, до када је била на снази одредба члана 29. Закона о основама својинско-правних односа („Службени лист СФРЈ“, број 6/80), те како је за стицање права службености пролаза одржајем потребно време од 20 година фактичког остваривања службености, које не може да се рачуна пре 04.07.1996. године (дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о основама својинско-правних односа - „Службени лист СРЈ“, број 29/96)), те како је тужба у овој правној ствари поднета дана 07.12.2015. године, то није протекао рок из члана 54. Закона о основама својинско-правних односа, од 20 година, за стицање стварне службености одржајем.

Пошто тужени немају правни основ за коришћење катастарске парцеле тужилаца ради пролаза до своје катастарске парцеле, већ исту користе уз прећутну сагласност тужилаца, власника ствари, као и њихови правни предходници током ранијих година, те како су се покретањем ове парнице тужиоци успротивили даљем коришћењу ствари од стране тужених, сматрајући да су узнемирани у мирном коришћењу дела властите парцеле, то је тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се утврди да тужени и са њима повезана лица, немају проласка преко катастарске парцеле тужилаца, те да им се забрани даље коришћење, основан.

Побијаном другостепеном пресудом, правилно је примењено материјално право одредба члана 42. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, којим је прописано да ако треће лице неосновано узнемирава власника или претпостављеног власника на други начин, а не одузимањем ствари, власник односно претпостављени власник може тужбом захтевати да то узнемиравање престане.

Неосновани су наводи у ревизији тужених да су тужени и њихови правни претходници стекли право стварне службености пролаза одржајем и то почев од 1972. године, обзиром да се стварна службеност стиче одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио, с тим што се на стварима које су биле у друштвеној-државној својини време потребно за одржај рачуна од 04.07.1996. године, па како је тужба поднета дана 07.12.2015. године, то рок од 20 година није протекао.

Овај суд је ценио и наводе у ревизији тужених да се у конкретној ситуацији више и не ради о томе да ли су тужени стекли службеност права проласка преко парцеле тужилаца одржајем или на неки други начин, већ се само и искључиво ради о нужности и неопходности проласка тим правцем, као јединим могућим до објеката тужених који они користе као свој дом, јер је вештачењем утврђено да тужени до своје катастарске парцеле и објеката на њој не могу да дођу другим путем, али је нашао да нису основани јер се у конкретном случају се ради о тужби за утврђење да тужени немају право проласка преко катастарске парцеле тужилаца, а не о тужби за конституисање права службености проласка преко парцеле тужилаца.

Са изнетих разлога сагласно одредби члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић